

Dosarul nr. 2rac-24/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Clima, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni împotriva Firmei de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea anticipată a contractului de leasing, încasarea datoriei, revendicarea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată,

și cererea reconvențională depusă de Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni cu privire la constatarea condițiilor de rezoluțiune și confirmarea rezolvirii contractului de leasing financiar, cu dispunerea aducerii părților în poziție inițială,

împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2016, Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Firmei de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la rezilierea anticipată a contractului de leasing, încasarea datoriei, revendicarea bunului și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că locatarul Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată din data de 15 octombrie 2015 până la finalizarea examinării cauzei, nu a mai efectuat plăți obligatorii pe contractul de leasing.

A mai invocat prevederile art. 10 alin. (2) lit. a) din Legea cu privire la leasing (în vigoare la momentul adresării cererii de chemare în judecată); art. 12 alin. (1) lit. c) și art. 13 alin. (3) lit. f).

A indicat și dispozițiile hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la examinarea de către instanțele judecătorești a litigiilor izvorâte din raporturile de leasing financiar, nr. 7 din 17 noiembrie 2014 și anume pct. 17, conform căruia, dacă locatorul solicită rezilierea contractului și restituirea bunului, el va putea cere încasarea ratelor de leasing restante calculate doar până la data restituirii bunului, dar nu poate impune locatarul să achite toate ratele de leasing, adică cota-parte din valoarea rămasă a bunului întrucât aceasta îl va situa pe locatar într-o situație inechitabilă și va reprezenta o îmbogățire fără justă cauză pentru locator.

Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni a solicitat rezilierea anticipată a contractului de leasing financiar nr. 1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014; încasarea din contul pârâtului a datoriei restante aferente contractului, în sumă de 6 382,35 de Euro; revendicarea silită a bunului dat în leasing conform contractului și anume, automobilul de model „xxxxx”, cu număr de înmatriculare xxxxx, anul fabricației 2010; compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul judecării cauzei Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere reconvențională împotriva Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni, solicitând constatarea condițiilor de rezoluțiune și confirmarea rezolvirii contractului de leasing financiar, cu dispunerea aducerii părților în poziție inițială.

În motivarea acțiunii reconvenționale s-a invocat că, între Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni, în calitate de locator și Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de leasing financiar nr. 1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014, conform căruia locatorul a transmis locatarului în posesie și folosință temporară automobilul de model „Volkswagen Touareg”, cu numărul de înmatriculare CGO 003, iar locatarul s-a obligat să achite prețul bunului în rate de leasing, conform graficului de achitare stabilit, precum și să suporte alte cheltuieli prevăzute de contract.

A menționat că pe perioada derulării raporturilor contractuale și-a executat în mod corespunzător obligațiile sale de achitare a ratelor de leasing, inclusiv și a obligației de asigurare CASCO a automobilelor primite în leasing. Suma finanțată prin contractul de leasing financiar sus-nominalizat constituie 22 400 de Euro, avansul locatarului fiind de 11 200 de Euro. Astfel, luând în considerare ratele de leasing achitate efectiv la contul Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni, ponderea achitărilor este una semnificativă în raport cu restanța admisă. Respectiv, însuși faptul depunerii cererii de chemare în judecată îl apreciază ca fiind unul abuziv, cu scopul a prejudicia locatarul.

A afirmat că în detrimentul acestui fapt, contrar art. 3 din Legea cu privire la leasing nr. 59 din 28 aprilie 2005 (în vigoare la acel moment), care reglementa obligația locatorului de a asigura nestingherit locatarului posesia și folosința automobilului primit în leasing, pârâtul cu rea-credință s-a adresat cu acțiune în instanța de judecată de revendicare silită din posesia locatarului.

A susținut că la fel cu rea-credință, reclamantul pe acțiunea inițială a solicitat instanței aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin ridicarea automobilului de

model „Volkswagen Touareg” și transmiterea acestuia către Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni până la examinarea litigiului. Adică reclamantul pe acțiunea inițială a conștientizat acțiunile sale, a dorit ridicarea bunului din posesia pârâtului inițial și chiar a contribuit efectiv la executarea actului judecătoresc de asigurare a acțiunii. Ca urmare a acțiunilor de rea-credință a Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni de deposedare și creare a impedimentelor în posesia și folosința pașnică și normală a mijlocului de transport, Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a pierdut interesul în prestațiile pârâtului asumate conform contractului de leasing, și prin declarația nr. 004/CER din 2019 înregistrată la sediul pârâtului la aceeași dată, firma, în temeiul art. 622 alin. (1) Cod civil, a declarat rezoluțiunea contractului de leasing încheiat cu compania-pârâtă, solicitând ca în termen de 5 zile să restituie mijloacele bănești primite întru executarea contractului de leasing rezolvit, însă nici până la data depunerii prezentei acțiuni, pârâtul nu a intervenit cu o reacție, motiv din care reclamantul a recurs la această acțiune.

A mai indicat prevederile art. 923 alin. (2) Cod civil, care indică că contractului de leasing i se aplică în modul corespunzător dispozițiile privind contractul de locațiune. Respectiv, în caz că nu achită chiria, locatorul se adresează instanței de judecată competente, fără însă să facă abuz de drept și să porceadă în mod independent la evacuarea locatarilor din imobil, chiar dacă acesta îi aparține cu drept de proprietate. La fel, la pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 17 noiembrie 2014 „cu privire la examinarea de către instanțele judecătorești a litigiilor izvorâte din raporturile de leasing financiar”, potrivit doctrinei, în toate cazurile de restituire incontestabilă a obiectul leasingului, trebuie în primul rând de reziliat contractul de leasing și numai apoi, ca consecință, să se porceadă la restituirea (revendicarea) bunului.

În opinia reclamantului din interpretarea normelor de drept citate, este clar că partea contractantă este în drept să declare rezoluțiunea contractului în cazul în care cealaltă parte a contractului întreprinde acțiuni premeditate prin care privează în mod substanțial creditorul prestației de ceea ce se aștepta de la executarea normală a contractului. Astfel, acțiunile întreprinderii de deposedare și limitare a posesiei și folosinței automobilului, au privat substanțial Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată de ceea ce se aștepta de la executarea acestor contracte și anume posesia și folosința nestingherită a automobilului, prestație care ținea însăși de esența acestui contract, iar aceste încălcări fac imposibilă executarea contractului în continuare, or, conform art. 3 din Legea cu privire la leasing (în vigoare la acel moment), cât și a contractului de leasing financiar încheiat, locatorul este obligat să asigure locatarului posesia și folosința bunului transmis în leasing pe toată perioada de valabilitate a contractului.

A afirmat referitor la perioada de valabilitate a contractului de leasing financiar, că acesta a fost valabil până și la momentul de față, cu atât mai mult că însuși locatorul recunoaște acest fapt odată ce solicită expres de la instanța de judecată prin acțiunea inițială rezilierea anticipată a contractului de leasing financiar nr. 1612L-2014CLA din 17 iunie 2014.

S-a relatat că bazându-se pe prevederile art. 705 alin. (1) Cod civil, conform căruia, persoana obligată în baza unui contract sinalagmatic este în drept să refuze executarea propriei obligații în măsura în care cealaltă parte nu-și execută obligația corelativă dacă nu s-a obligat să execute prima sau dacă această obligație nu rezultă din lege sau din natura obligației, Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a refuzat achitarea în continuare a ratelor de leasing, or, însăși părătul care avea obligația atât contractuală cât și legală de a asigura posesia și folosința bunurilor transmise în leasing, nu și-a executat în mod corespunzător obligațiile sale, reclamantul fiind astfel îndreptățit de a nu achita ratele de leasing scadente.

Suplimentar, s-a explicat că însuși prin faptul admiterii acțiunii reconvenționale depuse de Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată este exclusă admiterea acțiunii inițiale, astfel urmând a fi respinsă.

Referitor la acțiunea inițială a explicat că conform pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 17 noiembrie 2014 se stabilește expres că „dacă locatorul solicită rezilierea contractului și restituirea bunului, el va putea cere încasarea ratelor de leasing restante calculate doar până la data restituirii bunului, dar nu poate impune locatarul să achite toate ratele de leasing, adică cota-parte din valoarea rămasă a bunului întrucât aceasta îl va situa pe locatar într-o situație inechitabilă și va reprezenta o îmbogățire fără justă cauză pentru locator”.

Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat constatarea întrunirii condițiilor de rezoluțiune și confirmarea rezolvirii contractului de leasing financiar nr. 1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014, cu dispunerea întoarcerii părților în poziție inițială, prin obligarea Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni de a achita plățile primite pe contractul de leasing menționat în sumă de 27 266,66 de Euro și a plăților achitate cu titlu de asigurare a automobilului „Volkswagen Touareg” în sumă de 61 024,68 de lei; precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă acțiunea depusă de către Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni. S-a constatat întrunirea condițiilor pentru rezilierea anticipată a contractului de leasing financiar nr.1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014, încheiat între Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni și Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată. S-a încasat de la Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni datoriile restante aferente contractului de leasing financiar nr.1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014, în sumă de 6 382,35 de Euro, în lei moldovenești, conform cursului BNM la data executării. S-a revendicat silit de la Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni bunul dat în leasing, conform contractului de leasing financiar nr.1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014 și anume, automobilul de model „xxxxx”, cu număr de înmatriculare xxxxx, anul

fabricației 2010. S-a încasat de la Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat plătită de reclamant la depunerea acțiunii în sumă de 4 287,81 de lei. Acțiunea reconvențională înaintată de Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată și s-a menținut hotărârea din 24 octombrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut că Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată nu a achitat ratele de leasing conform contractului de leasing financiar nr. 1612L-2014-CLA din 17 iunie 2014 în termenii stabiliți, și anume: rata din 17 septembrie 2015 nu a fost achitată integral la scadență; ratele din 16 octombrie 2015; 17 noiembrie 2015; 17 decembrie 2015 și din 15 ianuarie 2016 nu au fost achitate în principiu.

Instanțele de judecată au menționat că în cadrul examinării cauzei, administratorul Firmei de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, a recunoscut faptul că ratele indicate nu au fost plătite în termenul stabilit de contractul de leasing, argumentând că societatea comercială a avut dificultăți financiare la acel moment. Iar, în conformitate cu prevederile art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Instanțele inferioare au notat din prevederile legale rezultă că în caz dacă locatorul solicită rezilierea contractului și restituirea bunului, el va putea cere încasarea ratelor de leasing restante calculate doar pînă la data restituirii bunului, dar nu poate impune locatarul să achite toate ratele de leasing, adică cota-parte din valoarea rămasă a bunului întrucât aceasta îl va situa pe locatar într-o situație inechitabilă și va reprezenta o îmbogățire fără justă cauză pentru locator.

Instanțele ierarhic inferioare au stabilit că Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, prin neplata ratelor de leasing, a încălcat esențial clauzele contractului de leasing, iar Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni, atât în conformitate cu clauzele contractuale, cât prin prisma Legii cu privire la leasing, a fost în drept de a solicita rezilierea contractului de leasing, încasarea ratelor scadente, inclusiv a penalităților, precum și restituirea bunului.

Totodată, instanțele de judecată au conchis că nu sunt întrunite temeiuri întru admiterea acțiunii reconvenționale formulate de Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, în condițiile în care în cadrul examinării cauzei s-a constatat existența temeiurilor legale cu privire la rezilierea anticipată a contractului de către locator.

La data de 30 septembrie 2020, Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată a declarat recurs, fiind completat prin cererea de recurs suplimentară din 18 ianuarie 2021 împotriva deciziei din 17 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a

hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii inițiale și de admitere a acțiunii reconvenționale, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel nu a executat obligația legală de a motiva hotărârea adoptată. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, a fost încălcat, or dreptul în cauză include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse, ceea ce nu a fost îndeplinit de instanța de judecată.

A menționat că prevederile legale invocate, au rămas necombătute, instanțele de judecată evitând să le aplice la caz. Respectiv, s-a ajuns la emiterea unei soluții, care contravine legislației în vigoare și care urmează a fi apreciată critic de către instanța de recurs.

Prin referința depusă la data de 15 decembrie 2020, Întreprinderea cu Capital Străin Organizația de Creditare Nebancară „Total Leasing & Finance” Societatea pe Acțiuni a solicitat ca recursul declarat de către Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 30 iulie 2020 (f.d.137, Vol. II), însă careva date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la actele cauzei lipsesc

Prin urmare, se constată că recursul din 30 septembrie 2020 este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Firma de Producție și

Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Firma de Producție și Comerț „Clasic SV” Societate cu Răspundere Limitată.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu